

Beschrijving van de module

Beschermde omgang en coaching na scheiding (BOCS)

Doel en doelgroep

De module Beschermde Omgang en Coaching na Scheiding (BOCS) richt zich op jeugdigen tussen de 0 en 18 jaar van scheidende of gescheiden ouders, waarbij door een conflictsituatie en / of persoonlijke problematiek van (één van beide) ouders de bezoeksregeling met de niet-verzorgende ouder niet tot stand komt. Het kind heeft een relatie met beide ouders en kan daar van profiteren.

Het doel van de module BOCS is als volgt:

- Het kind kan een band onderhouden met beide ouders.
- De ouders zijn (op termijn) weer in staat om zelfstandig vorm te geven aan de omgang met hun kind(eren), op een dusdanige manier dat het welzijn van het kind niet in het gedrang komt.
- Ouders accepteren de ouderrollen (geen partners meer maar wel ouders) en nemen deze weer op zich. Het kind voelt zich hierdoor niet belemmerd om met beide ouders contact te onderhouden en blijft zo uit het loyaliteitsconflict.
- Het (weer) vormgeven aan contact tussen het kind en de niet-verzorgende ouder, waar dit bij andere hulpvormen niet gelukt is.

Voor de module BOCS gelden naast de algemene indicatiecriteria en contra-indicaties de volgende indicatiecriteria en contra-indicaties.

Indicatiecriteria

- Er is sprake van strijd tussen ouders waardoor de omgang van het kind met één van beide stagneert en het kind geen contact heeft met één van beide ouders.
- Bij beide ouders is er de wens / bereidheid om het kind contact te laten hebben met beide ouders.

Contra-indicatiecriteria

- Als er sprake is van agressie naar de medewerkers van BOCS of blijvende en/of niet hanteerbaar ingeschatte onveiligheid voor het kind/de jongere.
- Alcohol/drugsgebruik tijdens de omgangen kan een reden zijn om BOCS te stoppen.
- Wanneer de omgang schadelijk is voor het kind kan er een keuze worden gemaakt om de omgangen te stoppen.

Jeugdhulp Friesland biedt specialistische jeugdzorg op het gebied van opgroei- en opvoedingsproblemen, in de leeftijdscategorie 0 t/m 18 (met een uitloop tot 23) jaar. Jeugdigen uit alle culturen en hun ouders/opvoeders kunnen een beroep doen op Jeugdhulp Friesland, veelal als de normale ontwikkeling van de jeugdige wordt belemmerd. Mogelijk is sprake van psychosociale problemen, psychiatrische problemen, gezinsgerelateerde problemen, psychische problemen, verslavingsproblemen, gedragsproblemen of een combinatie daarvan.

Jeugdigen met een psychiatrische, zintuiglijke, lichamelijke en/of verstandelijke beperking die redelijk sociaal redzaam zijn, worden ook behandeld en/of opgevangen, als dit past binnen de behandelprogramma's en mogelijkheden van Jeugdhulp Friesland. We nemen ook jeugdigen op met een civielrechtelijke maatregel. In specifieke situaties worden jeugdigen met een strafrechtelijke maatregel behandeld (gedragsbeïnvloedende maatregel).

Opbouw en duur van de module

Beschermde Omgang en Coaching na Scheiding is een module van het Kenniscentrum Kind en Echtscheiding (KKE). Er vinden gemiddeld acht begeleide omgangen plaats, waarbij een verlenging kan worden ingezet als dit noodzakelijk is. Wanneer er naast BOCS ouderschapsmediation wordt ingezet vindt er na iedere drie omgangen een evaluatie plaats met ouders, ouderschapsmediator en omgangscoach. Wordt BOCS ingezet zonder ouderschapsmediation wordt er na een half jaar geëvalueerd. Tijdens de evaluatie zal gekeken moeten worden of het traject verlengd dient te worden. Waar mogelijk kan het netwerk een rol spelen in het begeleiden van de omgang. Verlenging kan na de evaluatie door betrokkenen en verwijzer worden overwogen. De frequentie van de omgangen is in principe eens in de twee weken. Een lagere frequentie is bespreekbaar. De omgangen duren anderhalf uur. Het uitgangspunt is om BOCS zo kort als mogelijk in te zetten. Daar waar ouders de omgang zelf vorm kunnen geven wordt dit gestimuleerd, omgangen op een neutrale plek of bij de ouder thuis is mogelijk. Het uitgangspunt om het contact tussen ouder en kind zo 'normaal' mogelijk te laten verlopen.

In aanwezigheid van een omgangscoach vindt er omgang plaats tussen ouder en kind. Indien nodig kan de omgangscoach sturing en begeleiding bieden. De veiligheid van het kind is daarmee gegarandeerd. Ook het netwerk kan betrokken worden. Dit zal het inzicht bij het netwerk vergroten. En dit zal verhelderen welke rol het netwerk binnen het systeem kan hebben. Hierbij kan ondersteuning worden geboden.

Deze module biedt zorg op maat omdat er meerdere varianten mogelijk zijn, al dan niet gekoppeld aan andere modules van het KKE.

Algemeen Handelingskader

Heeft een kind onze zorg en behandeling nodig, dan bieden we dit zoveel mogelijk in de eigen omgeving van kind en gezin. Dichtbij het gewone leven. Jeugdhulp Friesland werkt volgens de systematiek van 5x gezin, waarbij een volgende stap pas plaatsvindt, als de vorige niet haalbaar is:

1. Thuis
2. Netwerkleeggezin
3. Bestandspleeggezin
4. Bestandspleeggezin met extra ondersteuning
5. Gezinshuis

We richten ons altijd op herstel van de normale positieve ontwikkeling van de jeugdige. Behandeling en zorg begint met goede observatie en diagnostiek, heldere formulering van de problematiek én de mogelijkheden van "het systeem" rond het kind. Behandelen wordt door Jeugdhulp Friesland gezien als een proces van hypothesetoetsend of handelingsgericht werken: voordoen, samen doen en laten doen. Gedurende de behandeling zijn we erop gericht dat de jeugdige/ het gezin weer zelfstandig verder kan. Wanneer kinderen (tijdelijk) niet meer thuis kunnen wonen, focussen we op zorgen voor, waarbij (terugkeer naar) wonen in een gezin het hoogste doel blijft. Onze behandeling en zorg zijn altijd dialooggestuurd, oplossingsgericht, systeemgericht, resultaatgericht en competentiegericht).

Specifiek Handelingskader

Binnen BOCS wordt gewerkt volgens de principes waarvan bekend is dat die werken binnen scheidingssituaties (richtlijn scheiding van het NJI). Zoals wanneer er sprake is van conflicten de begeleiding zich dient te richten op de ouders en het kind, ouders betrokken moeten worden tijdens het proces van het kind, het van belang is dat ouders psycho-educatie krijgen over de gevolgen van de scheiding voor het kind.

Er zijn geen overeenkomsten met andere modules, BOCS kan goed ingezet worden naast een andere module.

Bewaking van Kwaliteit en Veiligheid

De kwaliteit van de module wordt onder andere bewaakt aan de hand van de resultaten uit de prestatie-indicatoren: doelrealisatie, cliënttevredenheid, reden beëindiging hulp en afname ernst

problematiek. Jeugdhulp Friesland stelt de cliënt centraal en werkt continu aan het verbeteren van de hulpverlening. Hiermee voldoet zij aan de kwaliteitsnormen HKZ.

In het algemeen kwaliteitsstatuut van Jeugdhulp Friesland is beschreven op welke manier de integrale hulpverlening voor de cliënt is georganiseerd. De taken, verantwoordelijkheden, bevoegdheden en onderlinge verhoudingen zijn daarin zodanig beschreven dat de autonomie en regie van de jeugdige en zijn/haar systeem zoveel mogelijk wordt gestimuleerd en de kwaliteiten en doelmatigheid van de hulpverlening inzichtelijk en toetsbaar zijn. Indien meerdere professionals als behandelaren/hulpverleners betrokken zijn, voert de regiebehandelaar de regie over het hulpverleningsproces en is eerste aanspreekpunt.

Intervisie is een vanzelfsprekend onderdeel om de professionele verantwoordelijkheid, autonomie en vakbekwaamheid van hulpverleners op peil te houden zoals vastgelegd in het kwaliteitsstatuut van Jeugdhulp Friesland.

Om de kwaliteit van de module hoog te houden wordt jaarlijks scholing gevolgd door de omgangscoaches op de genoemde methodische uitgangspunten. Ook wordt van incidenten in de zorg een melding gemaakt en deze op team- en instellingsniveau geëvalueerd. De inhoud en adviezen vanuit de richtlijnen van het NJI over scheiden wordt waar mogelijk toegepast binnen de module.

De omgangscoach is minimaal HBO geschoold. Bij de start van de werkzaamheden volgen de omgangscoaches een tweedaagse interne training. Er is regelmatig ruimte voor deskundigheidsbevordering. Thema's die hierbij aan de orde komen zijn, meerzijdige partijdigheid, uit het conflict blijven tussen ouders, niet ingezogen raken, professionele houding et cetera.

Onderzoek en Effectiviteit

Er is geen Nederlands of buitenlands onderzoek naar de effectiviteit van de module.

Betrokken disciplines

Bij de module zijn de volgende disciplines betrokken:

- ouderschapsmediators;
- omgangscoaches;
- gedragswetenschapper;
- secretariaatsmedewerker.

Gerelateerde documenten

Handboek Ouderschapsmediation.